

FEDERALE OVERHEIDSDIENST WERKGELEGENHEID, ARBEID EN
SOCIAAL OVERLEG

Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het werk.

Advies nr. 107 van 27 oktober 2006 over het ontwerp van koninklijk besluit betreffende de erkenning van ondernemingen en werkgevers die sloop- of verwijderingswerkzaamheden uitvoeren waarbij belangrijke hoeveelheden asbest kunnen vrijkomen.

I. VOORSTEL EN MOTIVERING

Bij brief van 2 oktober 2006, gericht aan de voorzitter van de Hoge Raad, heeft de Minister van Werk het advies van de Hoge Raad gevraagd binnen de twee maanden vanaf het aanhangig maken, over een ontwerp van koninklijk besluit betreffende de erkenning van ondernemingen en werkgevers die sloop- of verwijderingswerkzaamheden uitvoeren waarbij belangrijke hoeveelheden asbest kunnen vrijkomen.

Het ontwerp reeds eerder aangekondigd zijnde, besliste het Uitvoerend Bureau van de Hoge Raad tijdens zijn vergadering van 15 september 2006 om het onderzoek van het ontwerp en de voorbereiding van een advies toe te vertrouwen aan een commissie ad hoc. Deze commissie vergaderde op 9 oktober 2006.

Het ontwerp heeft tot doel de erkenning te regelen van ondernemingen en werkgevers die sloop- of verwijderingswerkzaamheden uitvoeren waarbij belangrijke hoeveelheden asbest kunnen vrijkomen.

Daarbij werd gekozen voor een regeling waarbij deze ondernemingen en werkgevers gecertificeerd worden

Het ontwerp is een uitvoering van artikel 6bis van de Wet Welzijn Werknemers van 1996.

Dit artikel luidt:

“Art. 6bis.- *Elke werkgever is verplicht om voor in zijn bedrijf verrichte sloop- of verwijderingswerkzaamheden waarbij belangrijke hoeveelheden asbest kunnen vrijkomen, een beroep te doen op een daartoe erkende onderneming.*

Elke werkgever die sloop- of verwijderingswerkzaamheden uitvoert waarbij belangrijke hoeveelheden asbest kunnen vrijkomen, moet, met het oog op de bescherming van de werknemers waarop hij een beroep doet voor het uitvoeren van die werken, erkend worden.

De Koning bepaalt de voorwaarden waaronder en de nadere regels volgens welke de ondernemingen bedoeld in het eerste lid en de werkgevers bedoeld in het tweede lid kunnen erkend worden, wat de technische bekwaamheden waarover men moet beschikken betreft om de werken uit te voeren, de beschermingsmiddelen voor de werknemers, alsook hun vorming en informatie.

De Koning kan, bij besluit overlegd in Ministerraad, de in het eerste en tweede lid bedoelde verplichting uitbreiden tot die gevallen waar het niet correct uitvoeren van zeer gespecialiseerde werkzaamheden aanleiding kan geven tot een ernstig probleem voor de werknemers. “

De commissie ad hoc D62ter is bijeengekomen op 9 oktober 2006 om het ontwerp te bespreken en om een advies van de Hoge Raad PBW voor te bereiden.

II. ADVIES UITGEBRACHT DOOR DE HOGE RAAD TIJDENS ZIJN VERGADE- RING VAN 27 OKTOBER 2006

De Hoge Raad voor preventie en bescherming op het werk neemt met betrekking tot het voor-gelegde ontwerp van koninklijk besluit de volgende standpunten in:

A. Met unanimiteit:

1° Betreffende de algemene principes:

- De Raad meent dat het goed zou zijn dat er een commissie met sociale partners opgericht wordt om de erkenningsprocedure te volgen en zo de vinger aan de pols te houden: dit moet niet noodzakelijk een erkenningscommissie zijn. Een mogelijkheid zou de oprichting zijn van een sectorcommissie tussen de vragende partijen en BELAC. In zulke commissie kunnen de sociale partners zetelen en de gecertificeerde ondernemingen van nabij volgen.
- De certificatie kan in vergelijking tot een erkenning een aantal voordelen hebben. Evenwel zal daarnaast nog een hele reeks andere dingen moeten gedaan worden om de certificatie te kunnen invullen, op straffe van afwezigheid van een reële meerwaarde:
 - Er moeten bijkomende eisen gesteld worden aan de certificatie-instellingen. Veel instellingen zijn op dit ogenblik geaccrediteerd om volgens de norm EN 45012 te mogen certificeren. Het feit dat ze geaccrediteerd zijn betekent evenwel nog niet dat zij kennis bezitten in specifieke domeinen zoals asbestverwijdering. Om te vermijden dat men belangrijke verschillen krijgt tussen de beoordelingsmodaliteiten van de diverse certificatie-instellingen, moeten alzo, samen met BELAC, een aantal zaken buiten de norm EN 45012 vastgesteld worden, inzonderheid:
 - betreffende de organisatie van de audit:
 - de taakhoud van de auditor;
 - de taakhoud van de coördinator;
 - de kwalificaties van auditoren en coördinatoren;
 - welke de auditstappen zijn;
 - welke de te bezoeken locaties zijn;
 - de coördinator en de auditoren – maar vooral de coördinator – moeten een vast dienstverband met de certificatie-instelling hebben;
 - de auditoren mogen geen enkele relatie hebben met de te certificeren onderneming en zij mogen evenmin betrokken zijn bij consultancy dienaangaande;
 - het bijhouden van een register met de kwalificaties van de auditoren;

- verlenging van het certificaat;
- toezicht door de certificatieinstelling;
- het aantal te besteden mensdagen per certificatie dossier;

De inhoud van de opleiding van de werknemers die voor de erkende onderneming werken moet gedetailleerd beschreven worden, zoniet kan de auditor niet verplicht worden om van een kandidaat na te gaan of zijn werknemers wel degelijk de correcte opleiding hebben gehad.

- De Raad gaat er ook van uit dat, wanneer aan een opdracht gewerkt wordt, waarvan het verwijderen van asbest het hoofdbestanddeel dan wel een onderdeel vormt, en hierbij meerdere ondernemingen samenwerken, hetzij onder de vorm van tijdelijke vereniging, hetzij via onderaanneming, hetzij op basis van een ander samenwerkingsverband, dat er voor asbest geen andere benadering geldt dan voor om het even welke andere verplichting die op de werkgevers rust. Wat hier bedoeld wordt, wordt best geïllustreerd aan de hand van een voorbeeld. In het geval van keuringen door een EDTC van hefwerktuigen van een aannemer, moeten, wanneer die aannemer in een tijdelijke vereniging werkt, de keuringen niet opnieuw uitgevoerd worden in opdracht van de tijdelijke vereniging. Voor asbest moeten in het kader van een tijdelijke vereniging de asbestverwijderingswerken toevertrouwd worden en uitsluitend uitgevoerd door de onderneming die daarvoor erkend is en door haar personeel.

2° Artikelsgewijze:

- De Raad meent dat in artikel 2 § 2 moet gedefinieerd worden over welke werkzaamheden het precies gaat. Luidens de toelichting van de bevoegde ambtenaar worden de sloop- en verwijderingswerkzaamheden bedoeld die gebeuren met betrekking tot de methode van de couveusezak of met de methode van de hermetisch afgesloten zone. In zulk geval past het om de formulering dan ook in die zin aan te passen, zodat bij de toepassing van het besluit geen betwisting kan ontstaan.
- De Raad meent dat moet onderzocht worden of in artikel 4, 1°, in plaats van naar de Europese Unie, niet moet verwezen worden naar de Europese Economische Ruimte (EER - *België, Cyprus, Denemarken, Duitsland, Estland, Finland, Frankrijk, Griekenland, Hongarije, Ierland, Italië, IJsland, Letland, Liechtenstein, Litouwen, Luxemburg, Malta, Nederland, Noorwegen, Oostenrijk, Polen, Portugal, Slovenië, Slovakije, Spanje, de Tsjechische Republiek, het Verenigd Koninkrijk en Zweden*).
- De Hoge Raad suggereert om, in plaats van de lange formulering van artikel 4, 2°, een opsomming te gebruiken:

“2° het bewijs leveren dat hij een kwaliteitborgingsysteem toepast dat gecertificeerd is door;

- a) ofwel een instelling, geaccrediteerd volgens de norm NBN EN 45.012/Guide ISO/IEC 62 overeenkomstig de wet van 20 juli 1990 betreffende de accreditatie van instellingen voor de conformiteitsbeoordeling;

b) of door een instelling, geaccrediteerd door een instelling die medeondertekenaar is van de akkoorden van wederzijdse erkenning van de “European Cooperation for Accreditation” voor de sector “kwaliteitsmanagementsystemen”.

- De Raad stelt voor om artikel 4, 5° als volgt te formuleren:

“5° indien het een onderneming van een andere lidstaat van de Europese Unie betreft, kennis hebben doen blijken d.m.v. het volgen van een opleiding van de wetgeving bestreken door de welzijnswet en haar uitvoeringsbesluiten en in het bijzonder het koninklijk besluit van 16 maart 2006, het koninklijk besluit van 2 december 1993 betreffende de bescherming van de werknemers tegen de risico's van blootstelling aan kankerverwekkende en mutagene agentia op het werk en het koninklijk besluit van 25 januari 2001 betreffende de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen;”

De Raad stelt evenwel de vraag hoe de naleving van deze verplichting kan bewezen worden. Zij menen echter dat Belgische en niet-Belgische ondernemingen niet op een verschillende wijze mogen behandeld worden omdat dit kan leiden tot moeilijkheden met Europa.

Ook stelt zich de vraag wie deze opleiding mag geven, meer bepaald of deze opleiding in en door de onderneming zelf mag georganiseerd worden.

- De Hoge Raad vraagt zich af of de vaste plaats waarvan sprake in artikel 4, 6° in België moet liggen en vragen de schrapping van de woorden “2 werken” omdat het in feite om 2 werven gaat.
- Hij vraagt dat aan artikel 5 § 3, 4° wordt toegevoegd dat ook een afschrift van het getuigschrift van de opleiding van de werfleider dient bij de aanvraag gevoegd te worden.
- Betreffende artikel 7, vijfde lid vraagt de Raad een wijziging zodat gesteld wordt dat de aanvrager *geacht* wordt te beschikken (...) en niet dat hij *vermoed* wordt.
- De Raad stelt voor om in artikel 9 te spreken van dertig dagen in plaats van een maand omdat februari geen dertig dagen telt.
Hij vraagt zich af wat er gebeurt als de administratie deze termijn niet eerbiedigt.
- Hij vraagt zich ook af of het niet goed zou zijn in artikel 10 te herhalen dat de administratie de aanvraag binnen de dertig dagen met zijn advies overmaakt aan de Minister.
- De Raad stelt voor om artikel 11 te stellen overeenkomstig de volgende gedachtengang:

“Art. 11: De Minister neemt een beslissing waarbij de erkenning al dan niet wordt verleend.

Als de minister binnen de dertig dagen na ontvangst van het positieve advies geen beslissing genomen heeft, dan wordt het advies van de administratie gevolgd. Ingeval van een negatief advies: als de minister binnen de 30 dagen na het verstrijken van de termijn voor het indienen van een bezwaar geen beslissing genomen heeft wordt het negatieve advies gevolgd. (toevoeging)

De in het eerste lid bedoelde beslissing wordt ter kennis gebracht van de aanvrager bij ter post aangetekend schrijven met ontvangstmelding.”

- De Hoge Raad vraagt dat in artikel 13 gesteld wordt dat de eerste erkenning geldt voor 2 jaar en vraagt om het tweede lid van dit artikel als volgt te formuleren:

“Tijdens ~~dit jaar~~ deze periode is de erkende onderneming verplicht:

1° ten minste één /verplichte/ melding te doen betreffende de uitoefening van de activiteit in het domein waarop de erkenning betrekking heeft - twee onderzoeken te ondergaan uitgevoerd door de Algemene Directie Toezicht Welzijn op het Werk; deze onderzoeken betreffen de uitoefening van de activiteit in het domein waarop de erkenning betrekking heeft;”

- Betreffende hetzelfde artikel, laatste lid, meent de Raad dat de hernieuwing van de erkenning na de eerste erkenning moet gelden voor een bepaalde duur van maximum vijf jaar.
- Volgens de Raad moet het in artikel 14 zijn *deelt mee* in plaats van *delen mee*.
- Hij vraagt zich ook af of in artikel 16 een termijn van drie jaar waarbinnen er geen activiteit heeft plaatsgehad, niet te lang is.
- De Raad stelt voor om in artikel 17 ook de besluiten te noemen betreffende andere personen zoals jongeren die geen asbestverwijderingswerken mogen verrichten.
- Hij vraagt ook om aan artikel 18, § 2 toe te voegen dat bij een beslissing tot intrekking van de erkenning onmiddellijk de opdrachtgever verwittigd wordt.

B. Verdeelde standpunten:

1° Opmerkingen van de werknemersafgevaardigden:

Zij vragen dat duidelijk uitgeklaard wordt welke de relatie is tussen de hoofdaannemer en de asbestverwijderaar.

De werknemersafgevaardigden benadrukken dat het belangrijk is dat de toelichting zo vlug mogelijk bekendgemaakt wordt na de publicatie van het besluit en aanvaarden dat dit niet noodzakelijk de publicatie inhoudt van een toelichtende brochure omdat dergelijke informatie ook vlug via de webstek van de FOD kan gegeven en geactualiseerd worden.

Zij wensen een openbare procedure zoals bij de grenswaarden in het bijzonder door de publicatie van de lijst van ondernemingen die erkend wensen te worden op de website, zodat er van buitenaf bezwaar kan worden aangetekend indien nodig.

De werknemersafgevaardigden menen dat het geen gesteld wordt in artikel 4, 4° b) zal leiden tot het inschakelen van schijnzelfstandigen.

De werknemersafgevaardigden vragen ook dat aan artikel 5 § 1 toegevoegd wordt dat het comité PBW ingelicht wordt over de aanvraag en op de hoogte gehouden wordt van het verloop van de aanvraagprocedure.

De werknemersafgevaardigden stellen dat in artikel 13 moet bepaald worden dat de twee onderzoeken door TWW ter plaatse moeten gebeuren en niet beperkt mogen worden door een onderzoek van documenten van de aanvrager.

2° Opmerkingen van de werkgeversafgevaardigden

De werkgeversafgevaardigden vinden dat werkgevers die door eigen werknemers in hun eigen bedrijf asbest laten verwijderen ook buiten de onderneming opdrachten zouden moeten mogen aannemen.

C. Niet hierboven vermelde thema's:

Unaniem gunstig advies

III. BESLISSING

Het advies aan de heer Minister van Werk bezorgen.